

Sæt ind mod ukrudt i HB før fremspiring

Hestebønner: Der er ofte for dårlig effekt af at bekæmpe ukrudt efter fremspiring.

Af Carsten Fabricius, Seges
Landskonsulent, Planteværn

Det er vigtigt, at hestebønner er fri for ukrudt i begyndelsen af vækstsæsonen, da afgrøden er meget åben. Senere giver hestebønner mere konkurrence. Så det er afgørende, at ukrudtsbekæmpelsen starter tidligt.

Ud fra de senere års erfaring opnås den bedste effekt ved at begynde ukrudtsbekæmpelsen inden fremspiring af hestebønner.

Da afgrøden sås dybt (6 til 9 cm), er der god mulighed for, at meget ukrudt når at spire frem inden hestebønnerne. Brug glyphosat i blanding med jordmidlet Fenix.

Efter fremspiring

Ukrudtsbekæmpelse efter fremspiring giver mere svingende effekter. Mange har an-

vendt en løsning med Fighter 480 og Stomp CS - men det er 'at sætte sig mellem to stole'. Stomp kræver jordfugt og har langt overvejende jordeffekt, mens Fighter 480 kræver varme, som ofte medfører tørre forhold - og her virker Stomp ikke godt nok.

I stedet vil den rene Fighter 480 efter fremspiring være et godt supplement til ukrudtsbekæmpelsen før fremspiring, hvis en ny generation af kamille eller storkenæb spirer frem.

Glyphosat og jordmiddel

Hvilket jordmiddel skal så anvendes sammen med glyphosat før fremspiring?

Tre jordmidler er aktuelle. Fenix er bredt virkende og den bedste løsning i rapssædskifter med spildraps eller arealer med storkenæb. Clomazone midlet Centium er primært anbefalet på arealer med burresnerre, ærenpris eller hyrde-taske. Endelig er Novitron er blanding af Fenix og Centium og har bred effekt.

Husk, du kan også bekæmpe græsukrudt i hestebønner med Agil eller Focus Ultra - også rajgræs, agerrævehale og flyvehavre.

I begyndelsen af vækstsæsonen er hestebønner åbne og giver først senere en god konkurrence mod ukrudt. Foto: PHP, Seges.

Strategi for ukrudtsbekæmpelse i hestebønner

Tidspunkt	Middel og dosis pr. ha	Pris kr/ha
Inden fremspiring	Glyphosat (360 g aktivstof) + Fenix (1 l)	490 kr.
Evt. opfølgning efter fremspiring	Fighter 480 (0,75 l)	116 kr.

Hanespore er et nyt problem i vårsæd. Det bekæmpes i vårbyg og vårhvede med Primera Super. I vårhvede kan også Topik anvendes. Foto: Nis Callesen, LandboSyd.

Græsukrudt kan bekæmpes i vårhvede

Vårhvede: Du kan bruge samme midler som i vårbyg. Fordelen er, at der er flere muligheder mod græssukrudt.

Af Carsten Fabricius, Seges
Landskonsulent, Planteværn

Vårhvede er en mere åben afgrøde end vårbyg og havre, og der er meget mindre konkurrence fra afgrøden til at hæmme ukrudt. Derfor er det vigtigt at få udført en effektiv ukrudtsbekæmpelse med lidt højere dosis end i vårbyg.

Flere muligheder

I vårhvede kan du anvende de samme løsninger som i vårbyg. Fordelen i vårhvede er dog, at der er flere muligheder for at bekæmpe græsukrudt.

I vårhvede kan alm. rajgræs effektivt bekæmpes med Hussar Plus OD, mens de mere genstridige arter som agerrævehale og ital. rajgræs kan bekæmpes med Broadway og Rexade 440.

Broadway må anvendes med op til 145 gram pr. ha, mens det nye middel Rexade må anvendes op til 40 gram pr. ha i af-

grødens st. 21-32.

Rexade indeholder aktivstofferne fra Broadway og er tilsat halauxifen, som kendes fra bl.a. Pixxaro og Zypar. Hermed opnås en bredere effekt på tokimbladet ukrudt, da aktivstoffet halauxifen har særlig god effekt på storkenæb, jordrøg og valmue.

Flyvehavre i vårhvede

Der er også flere muligheder for at bekæmpe flyvehavre i vårhvede. Broadway og Rexade har begge god effekt på flyvehavre i højest tilladte doseringer. Der kan også bruges Primera Super i vårhvedens st. 14-25 med 0,8 liter pr. ha. Endelig kan Topik EC bruges mod flyvehavre.

I majssædskifter, hvor hanespore er blevet et problem, er der god effekt med Primera Super eller Topik EC i vårhvede, mens Broadway og Rexade har ringere effekt på hanespore og grøn skærmaks.

Ukrudt har det svært i en god vårbygmark

Vårbyg: Et godt såbed og placering af kvælstof giver vårbyg en god start, så den konkurrerer godt overfor ukrudt - og du kan nøjes med kvart til halv dosis. Der er dog problem-ukrudsarter.

AF Poul Henning Petersen
Landskonsulent, Planteværn
Seges

I gode vækstår, som eksempelvis 2019, kan vårbyg næsten klare ukrudtsbekæmpelsen selv. Med placering af kvælstof og et godt såbed, så vårbyggen kommer hurtigt fra start, har den en meget stor konkurrenceevne, og dosis af ukrudtsmidlerne kan sættes langt ned.

Kvart til halv dosis

Den bedste økonomi er i landsforsøgene opnået ved blot at anvende fra kvart til halv dosis målt som behandlingsindeks. En større indsats er nødvendig i åbne afgrøder og i marker med særlig stor ukrudtsbestand. Når du fastlægger den

Gul okseøj kræver lidt andre midler end den gængse blanding. Foto: Agrofoto.

nødvendige dosis, er udfordringen derfor at vurdere:

- Hvor godt afgrøden vil vokse til og dermed dens evne til at konkurrere mod ukrudtet.
- Ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning.

- Behovet for at sanere ukrudtsbestanden, f.eks. i sædskifter med frø, roer m.v.

Problemukrudt

De foreslåede ukrudtsløsninger i tabellen har en bred virk-

ning, så de fleste arter vil blive bekæmpet.

Vær dog opmærksom på, om du har gul okseøj, jordrøg eller storkenæb. På flere og flere arealer er det også vigtigt at sikre sig, at der er effekt mod resistente fuglegræs.

Resistent kamille er en særlig udfordring. Mustang forte er den bedste løsning, men hvor du af hensyn til næste års afgrøde ikke kan bruge Mustang forte, er det nødvendigt at øge dosis af DFF - og gerne iblande Buctril/Xinca/Maya.

Havre

I havre kan anvendes løsninger med Ally, Buctril, Express Gold, Express, MCPA, Mustang forte, Saracen M, Starane XL og Starane.

Ud over midler med græseffekt kan DFF, Zypar og Pix-xaro ikke anvendes i havre. Læs altid etiketten for at være sikker.

Ukrudtsløsninger mod ukrudt i vårbyg			
Ukrudsarter	Midler, l/g pr. ha	Pris, kr./ha	Bemærkninger
Agerstedsmoder, burresnerre, fuglegræs, hanekro, hvidmelet gåsefod, hyrdekrone, kamille, korsbl. ukrudt, pileurt, snerle-pileurt, tvevand, ærenpris	5 Express 50 SX + 0,03 DFF + 0,1 Starane 333 HL* 5 Express Gold 33 SX + 0,03 DFF + 0,1 Starane 333 HL* 0,025 Saracen M + 0,025 DFF + 0,1 Starane 333 HL*	57 58 82	Tokimbl. ukrudt. Bred virkn. incl. burres. og res. fuglegræs
Som ovenfor	0,3 Mustang forte + 0,03 DFF	62	Tokimbl. ukrudt. Bred virkn. incl. burres. og res. kamille Ikke resistent fuglegræs **
+ jordrøg og stærkenæb	0,3 Zypar + 0,03 DFF 0,2 Pixxaro EC + 3 Ally 20 SX + 0,02 DFF 0,15 Pixxaro EC + 5 Express Gold 33 SX + 0,03 DFF*	76 101 97	Tokimbl. ukrudt. Bred virkn. incl. burres. + res. fuglegræs
- burresnerre	5 Express 50 SX + 0,03 DFF + 0,35 Buctril EC 225	102	Tokimbl. ukrudt. Bred virkn. incl. res. fuglegræs + kamille
Burresnerre, fuglegræs, hvidmelet gåsefod, kamille, korsbl. ukrudt, pileurt, snerlepileurt	0,4 Starane XL + 3 Express 50 SX*	86	Tokimbl. ukrudt. Høj effekt mod burres. + pileurter
Enårig rapgræs, fuglegræs, hanekro, hvidmelet gåsefod, kamille, kornvalmue, korsbl. ukrudt, vindaks	0,07 Hussar Plus OD + 0,05 DFF*	112	Enårig rapgræs og tokimbl. ukrudt. Hussar har effekt mod rajgræs
Bleg pileurt, burresnerre, ferskenpileurt, fuglegræs, hanekro, hvidmelet gåsefod, kamille, korsbl. ukrudt, snerlepileurt, vejpileurt	6 Express 50 SX + 0,15 Starane 333 HL 0,3-0,5 Starane XL	113-149	Pileurt på lavbundsjord. 1. gang ved 0-1 løvblade. 2. gang når næste hold ukrudt er spiret frem
+ gul okseøj	0,3-0,5 Mustang forte + 0,025 DFF	60-93	Gul okseøj. Sprøjt tidligt **
+ gul okseøj, - burresnerre	8-10 Ally 20 SX + 0,3-0,5 Metaxon	79-124	Gul okseøj: St. 20, max. 2 løvblade
Agerævehale og tokimbl. ukrudt	0,5-0,6 Primera Super + 0,03 DFF + 7,5 Express 50 SX*	152-175	Agerævehale og tokimbl. ukrudt
Flyvehavre, hanespore, grøn skærmaks	0,8 Primera Super*	184	Flyvehavre, hanespore, grøn skærmaks

* Plus 0,10-0,15 l spredklæbemiddel, mindst ved lav vandmængde.

** Ikke roer, bælgplanter eller kartofler året efter.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Sådan graduerer du ukrudtsbekæmpelsen

Vintersæd: Forårsbekæmpelse af ukrudt i vintersæd egner sig godt til at blive gradueret efter afgrødens biomasse. Princippet er at tildele mest, hvor afgrøden står tyndest. Der er dog faldgruber.

Af Poul Henning Petersen & Carsten Fabricius, Seges

Graduering af den opfølgende ukrudtssprøjtning i foråret mod ukrudt i vintersæd er det mest oplagte sted at begynde, når du vil i gang med at graduere til- delingen af ukrudtsmidler.

Ikke mindst ved bekæmpelse af sent fremspirende ukrudtsarter som snerlepil- urt, vejpileurt og hundeper- sille er det oplagt at graduere.

Det siger modellen

Graduering efter biomasse- måling med satellit, drone eller

sensor skal ske efter en model, hvor den højeste dosis bliver tildelt ved lille biomasse og vice versa.

Det er en generel erkendelse fra talrige undersøgelser, at jo tættere og jo mere ensartet afgrøden er, desto bedre konkur- rence yder den mod ukrudt. Derfor kan en lavere dosis ved stor biomasse være tilstrække- lig. Omvendt skal der en højere dosis til for at sikre, at ukrud- tet ikke overlever og gror igen, hvor afgrøden er tynd.

Men pas på. Graduering kan ikke bare gøres i blinde ud fra biomassemålinger. Pletter med meget ukrudt vil nemlig overdøve signalet fra afgrø- den og tælle med som afgrø- dens biomasse - med det re- sultat, at programmet sætter dosis ned. I sådanne områder er du som sprøjtefører nødt til at tage over og tildele en kon- stant høj dosis.

Hvor meget kan jeg graduere op og ned?

Med konventionel sprøjtetek- nik kan du - uden at gå alt for meget på kompromis med vandmængde og dråbestør- relse - via trykket regulere +/- 25 pct. i forhold til basisdosis.

Det er selvfølgelig vigtigt at tjekke, at den højeste dosis ikke overstiger den godkendte dosis.

Lavdrifts-, refleks- og kom- paktluftinjektionsdyser gi- ver ved tryk mellem ca. 1,5 og 4 bar en acceptabel dråbe- størrelse. Ved lavere tryk er

Gradueret ukrudts- bekæmpelse

Princip for graduering:

- Brug størst dosis i de dele af marken, hvor der er mindst biomasse. Her giver afgrøden mindst konkurrence.
- I pletter med meget ukrudt kan du ikke bruge princippet, fordi ukrudtet udgør en stor del af biomassen.

dråberne for grove, og ved hø- jere tryk er der for stor risiko for afdrift.

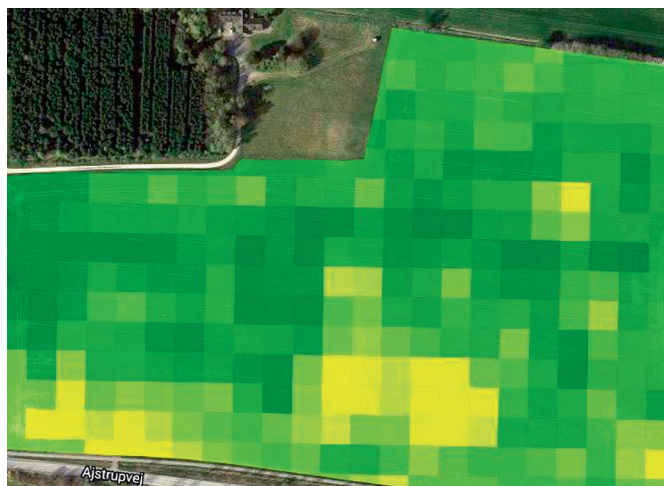
Sådan gør du

Du kan lave din graduering i CropManager. Gå ind i 'Tilde- lingslaget' og vælg den plan- lagte opgave med ukrudtsbe- kæmpelse, så har du adgang til at se et tildelingskort.

Først skal du angive den vandmængde, du vil bruge ved den planlagte 'basisdosis', der er udgangspunktet for til- delingskortet gradueret med +/- 25 pct. Tjek, at dosis ikke overstiger maks. godkendt do- sis ved at gange med 1,25.

Du får også adgang til at se de bagvedliggende biomasse- kort (NDVI). Gradueringen vil variere i forhold til, hvor stor forskel, der er i biomasse. Du bør vurdere, om der er så stor variation i NDVI, at det er ak- tuelt af graduere. Husk altid at vurdere, om kortet viser det, du forventer, efter at have været en tur i marken.

Det er også muligt med andre værktøjer at graduere ukrudtssprøjtning efter de nævnte principper.

I områder hvor afgrøden bliver tæt, vil vinterhvede give stor konkurrence mod ukrudt, men i åbne områder skal der højere dosis til at sikre en tilstrækkelig effekt af ukrudtssprøjtningen i foråret. Billedet og tilsvarende vegetationsindeks fra satellit er fra sidst i marts. Foto: Poul Henning Petersen, Seges.